

Nooitgedagt reden om af te zien van een bonus van respectievelijk 163 duizend en 106 duizend euro.

Misschien wel de meest opvallende actie op het gebied van de kortetermijnbonus is te zien bij Shell. Commissarissen bij het concern gebruiken wel vaker hun bevoegdheid om naar eigen goeddunken beloningen aan te passen. Maar niet eerder zorgde dergelijk discretionair ingrijpen voor een verlaging van de bonus.

Hans Wijers, naast Akzo-topman ook voorzitter van de beloningscommissie bij De Koninklijke, was niet tevreden over de toename aan olie lekkages en een grote brand in een Shellraffinaderij. Opgeteld bij de ondermaatse oliewinning was dit genoeg om de kortetermijnbonus van topman Voser met 250.000 euro te verlagen tot 3,5 miljoen euro.

Carla Smits-Nusteling zorgde ook voor een trendbreuk. Na ruim 2 jaar stapte zij onverwacht op als financieel directeur van KPN. Nusteling kon zich niet "vinden in de wijze van besluitvorming en aansturing van het bedrijf".

KPN legde een vertrekpremie klaar van 481 duizend euro, een goed gebruik bij vertrek in de eerste ambtstermijn. Maar Nusteling bedankte voor de bonus, in tegenstelling tot haar betrokken voorgangers Stan Miller, Marcel Smits en Baptist Coopmans die miljoenen toucheerden.

COMMUNICERENDE VATEN

Zijn die lagere bonussen de voorbode van veranderende tijden of gaat het hier om incidenten? Om die vraag te beantwoorden is het zaak om verder te kijken dan alleen de kortetermijnbonus. Op de keper beschouwd blijkt dat de totale vergoeding voor bestuurders nagenoeg onveranderd is gebleven ten opzichte van vorig jaar. Gekrompen bonussen zijn gecompenseerd door hogere vaste salarissen, ruimere optie- en aandelenpakketten, extra pensioenstortingen, vertrekbonussen of overige extraatjes. De verschillende salarisposten blijken communicerende vaten: dalingen bij de ene post worden gecompenseerd door stijgingen bij andere. Een overzicht van de compensatietrucs.

1.

HAASJE OVER IN DE BESTUURSKAMER

Tegenover de lagere bonus bij bedrijven als TomTom, Corio en SBM Offshore staat een fors hoger basissalaris, een vaste bonus dus eigenlijk. Basis voor die verhoging is een spelletje haasje over, in de bestuurskamer "jaarlijkse review" genoemd.

Dat was bijvoorbeeld het geval bij TomTom, één van de kleintjes onder de hoofdfondsen. Om

Tony Mace
SBM Offshore

te zien of de eigen bestuurders wel op niveau betaald kregen, werden de salarissen bekeken van zeventig Nederlandse bedrijven, waaronder giganten als Unilever, Philips en Heineken. Conclusie: het vaste salaris van topman Harold Goddijn loopt uit de pas en "moet dichter gebracht worden bij het mediane marktniveau". Het salaris steeg vervolgens met vijftig procent naar 375 duizend euro.

Ook de commissarissen van vastgoedfonds Corio wilden het vaste salaris van hun bestuurders opkrikken naar "referentieniveau". De vaste beloning van ceo Gerard Groener gaat van 359 duizend euro naar 410 duizend euro. Het vaste salaris van bestuurder Francine Zijlstra klom zelfs met een kleine dertig procent.

SBM Offshore bleek het basissalaris van vertrekkend topman Tony Mace op de valreep nog een duw te hebben gegeven. Mace kreeg er in een jaar 22 procent bij en ontving zes ton euro. Daarmee compenseert de winst op de vaste vergoeding [110.000 euro] de terugval in bonus [144.000 euro] grotendeels.

PostNL kan niet onvermeld blijven. President-commissaris Piet Klaver constateerde vorig jaar dat "de basissalarissen onder het mediaanniveau liggen". Het

DE MATIGE PRESTATIES VAN BEDRIJVEN LIJKEN DIT JAAR DAADWERKELIJK EFFECT TE HEBBEN OP DE BELONING VAN BESTUURDERS.

Topverdieners in beursgenoteerd Nederland (€)

Bestuursvoorzitter	Bedrijf	Vast	Bonus	Pensioen	Overig	Aandelen en opties	Totaal 2011	T.o.v. 2010
Peter Voser	Shell	1.550.000	3.500.000	352.026	158.000	5.861.816	11.421.842	4%
Frans van Houten	Philips	825.000	363.000	297.179	39.709	5.303.935	6.828.823	nvt
Nancy Mckinstry	Wolters Kluwer	1.023.000	1.115.000	25.000	273.000	2.839.000	5.275.000	14%
Jean Francois van Boxmeer	Heineken	1.050.000	1.764.000	589.965	0	1.617.489	5.021.454	24%
Lakshmi Mittal	ArcelorMittal	1.348.062	1.607.752	0	0	1.407.576	4.363.390	100%
Erik Engstrom	Reed Elsevier	1.229.916	1.226.227	170.838	34188.08	1.637.884	4.299.053	-55%
Eric Meurice	ASML	7.870.00	586.708	140.113	136.765	2.510.228	4.160.814	15%
Paul Polman	Unilever	1.058.000	1.429.000	363.000	180.000	428.863	3.458.863	-39%
Dick Boer	Ahold	898.000	907.000	131.000	23.000	962.429	2.921.429	nvt
Hans Wijers	Akzo Nobel	788.700	423.500	482.900	4.900	1.152.952	2.852.952	-31%